

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ“
ФИЛОЛОГИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

Ул. „Иван Михайлов“ 66, 2700 Благоевград, България

Тел.: +359 73 588 523; Имейл: filologia@swu.bg

<https://flf.swu.bg>

БЪЛГАРСКИЯТ ЕЗИК КАТО ЧУЖД

ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН: МАГИСТЪР
ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ: ПРЕПОДАВАТЕЛ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК
НА ЧУЖДЕНЦИ И НА БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ С ДРУГ МАЙЧИН ЕЗИК
ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ОБУЧЕНИЕТО: 1 ГОДИНА

А. Предназначение на магистъра с професионална квалификация: ПРЕПОДАВАТЕЛ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК НА ЧУЖДЕНЦИ И НА БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ С ДРУГ МАЙЧИН ЕЗИК.

Магистърската програма е със срок на обучение 2 семестъра и е предназначена за студенти, завършили *Българска филология* като първа или втора специалност, *Славянска филология*, *Балканистика*, *Педагогика на обучението по български и чужд език* и др. и **притежаващи професионална квалификация „учител по български език и литература“**.

Основната цел на програмата е да предостави на преподавателите по български език надграждаща специализирана подготовка за работа в чуждоезикова среда (в учебителни центрове, училища и университети в чужбина) или с граждани в България, чийто майчин език не е български (сред малцинствени или имигрантски общности). Акцентът е поставен върху някои специфични особености при разглеждането и представянето на различните езикови равнища и категории, както и на рецепцията на българската литература от носители на друг майчин език. Паралелно с това студентите получават и по-широка подготовка, позволяваща им да придобият компетенции в областта на интеркултурната комуникация, както и да се ориентират в проблемите, свързани с историята и културата на етническите малцинства в България.

Учебният план е съобразен с динамично променящата се обществено-политическа ситуация в страната в условията на глобализация и активни миграционни процеси, изискваща подготовката на конкурентноспособни, висококвалифицирани филолози-българисти със специфични умения и знания в областта на българския език като чужд. Целта е да се отговори своевременно и адекватно на потребностите на обществото ни от добре подготвени филолози, притежаващи специализирана професионална подготовка да преподават български език и литература извън България или сред общности, за които българският език не е майчин.

Студентът, завършил магистърска програма **БЪЛГАРСКИЯТ ЕЗИК КАТО ЧУЖД**, получава образователно-квалификационна степен: **МАГИСТЪР** с професионална

квалификация ПРЕПОДАВАТЕЛ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК НА ЧУЖДЕНЦИ И НА БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ С ДРУГ МАЙЧИН ЕЗИК.

Той има специализирана подготовка, позволяваща му да работи съгласно Националния класификатор на длъжностите и професиите като:

- а) преподавател по български език в български училища извън България;
- б) лектор по български език в чуждестранни университети, в които се преподава български език;
- в) преподавател по български език в България в райони със смесено население, за част от което българският език не е майчин;
- г) преподавател в имигрантски обучителни центрове и институции, предоставящи обучение по български език;
- д) като експерт и консултант по въпросите на езиковата подготовка в неправителствени организации, сдружения и фондации, работещи за интеграцията на малцинства и общности, чийто майчин език не е български;
- е) като консултант и специалист по въпросите на чуждестранната българистика на различни нива в държавната администрация, в културни институти и организации в страната и извън нея.

Обучението в магистърската програма БЪЛГАРСКИЯТ ЕЗИК КАТО ЧУЖД осигурява: задълбочена научно-теоретична и специализирана подготовка по български език с оглед спецификата на преподаването му като чужд; знания, свързани с особеностите на интеркултурната комуникация; знания за етническите общности в България, както и за рецепцията на българската литература и култура в чуждоезикова среда.

Б. Изисквания към подготовката на магистъра в програмата БЪЛГАРСКИЯТ ЕЗИК КАТО ЧУЖД

Студентът в магистърската програма БЪЛГАРСКИЯТ ЕЗИК КАТО ЧУЖД трябва да придобие:

- **базисна подготовка**, включваща дисциплини като: *Етнолингвистика, Психоллингвистика, Малцинствени общности в България, Межкултурна комуникация; Рецепция на българската литература зад граница и др.*
- **специализираща подготовка**, включваща дисциплини като: *Усвояване на българската фонетична система в чуждоезикова среда; Усвояване на българската морфологична система в чуждоезикова среда; Усвояване на българската синтактична система в чуждоезикова среда; Тематична лексика, лексикален минимум и безеквивалентна лексика; Фразеологизми и паремии при преподаването на българския език като чужд и др.*

Характеристика на компетентностите, които ще бъдат усвоени: а) придобиване на знания и умения за преподаването на българския език като чужд език; б) развитие на специализирана лингвистична компетентност, позволяваща бърза ориентация в мултикултурна среда; в) придобиване на експертни знания, свързани с най-новите ресурси за модерно и ефективно обучение по български на носители на друг майчин език ; г) придобиване на експертни знания за изискванията и критериите за владене на език, съгласно изискванията на Общоевропейската езикова рамка.

У Ч Е Б Е Н П Л А Н

Специалност: Българският език като чужд

Първа година			
<u>Първи семестър</u>	ECTS кредити	<u>Втори семестър</u>	ECTS кредити
Усвояване на българската фонетична система в чуждоезикова среда	4.0	Психолингвистика	3.0
Рецепция на българската литература зад граница	4.0	Усвояване на българската синтактична система в чуждоезикова среда	2.0
Малцинствени общности в България	5.0	Тематична лексика, лексикален минимум и безеквивалентна лексика	2.0
Усвояване на българската морфологична система в чуждоезикова среда	4.0	Фразеологизми и паремии при преподаването на българския език като чужд	2.0
Етнолингвистика	4.0	Българската литература в чуждоезична среда - проблеми на межкултурната комуникация	2.0
Избираеми дисциплини (студентите избират дисциплини до натрупване на необходимия брой кредити)	9.0	Избираеми дисциплини (студентите избират дисциплини до натрупване на необходимия брой кредити)	4.0
		Защита на дипломна работа/държавен изпит	15.0
	Общо 30		Общо 30
ОБЩО ЗА 1 УЧЕБНА ГОДИНА: 60 КРЕДИТА			

ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ			
№	Наименование на учебната дисциплина	семестър	ECTS кредити
1.	Межкултурни комуникации	I	3.0
2.	Критически дискурсен анализ на текст	I	3.0
3.	Балканска ономастика	I	3.0
4.	Печатни и електронни ресурси по български език като чужд и Общоевропейската езикова рамка	I	3.0
5.	Съвременни подходи при обучението по български език като чужд	I	3.0
6.	Славянска етимология	II	2.0
7.	Ромска култура и идентичност	II	2.0
8.	Възприемане и продукция на интонацията на българския език като чужд	II	2.0
9.	Езиковата интерференция в речта на българите в чуждоезикова среда	II	2.0

АНОТАЦИИ НА УЧЕБНИТЕ ДИСЦИПЛИНИ

ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ДИСЦИПЛИНИ

УСВОЯВАНЕ НА БЪЛГАРСКАТА ФОНЕТИЧНА СИСТЕМА В ЧУЖДООЕЗИКОВА СРЕДА

ECTS кредити: 4

Форма на оценяване: текущ контрол + изпит

Семестър: I

Седмичен хорариум: 2 л + 0 су + 6 иаз

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра по български език
Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Гертана Падарева, Катедра по български език

Тел. +359 73 588 528; E-mail: gerypadareva@swu.bg

Анотация:

Да даде знания на студентите за фонологичната система на книжовния български език (вокална система, консонантна система, ритмична система и интонационна система) що се отнася до характерните особености на българската фонетична и фонологична система като основа за усвояването ѝ в чуждоезикова среда.

Съдържание на учебната дисциплина:

Учебният курс се състои от 30 часа лекции и 90 часа извънаудиторна заетост.

Курсът разглежда фонетиката и фонологията на българския език в типологичен аспект. Изтъкват се особеностите на звуковия строеж на езика, фонемната система и прозодичната система, в сравнение с други славянски езици (като родствени) и с балканските езици, както и с английския език като универсален. В процеса на преподаването се дават примери и с други езици, за да се очертаят характерни особености на българския език и значението им при комуникацията. Предлагат се методи за усвояване на звуковия строеж и прозодията на българския език като втори.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението включва представяне на теоретичния материал, придружен с примери с оглед на практическото усвояване на теорията и възможността за прилагането на тези знания на практика.

Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текущ контрол и посредством полагане на семестриален изпит.

РЕЦЕПЦИЯ НА БЪЛГАРСКАТА ЛИТЕРАТУРА ЗАД ГРАНИЦА

ECTS кредити: 4

Седмичен хорариум: 3 л + 0 су + 5 иаз

Форма на оценяване: текущ контрол + изпит

Статут на дисциплината: задължителна

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология
Филологически факултет

Лектори:

Проф. д-р Силиян Стоянов, Катедра по литература и етнология

Тел. +359 73 588 528; E-mail: stilyan@swu.bg

Анотация:

Лекционният курс включва теми, в които се коментира връзката спецификата на българската литература от теоретична гледна точка, специфичното историческо развитие на България, което се поражда специфичните употреби на литературата и очаквания от

нея. Курсът по същество е опит за история на българската литература и систематизиране на процеси и явления в нея, максимално оттласкващ се от шаблонни и много често външно налагани спрямо литературния текст интерпретации, свързващи непременно литературата с изграждането на национална идентичност.

Учебната дисциплина цели:

Да коментира явления, процеси, автори и произведения в българската литература в контекста на европейския и световен литературен процес.

Да диагностицира проблема „литературоцентричност на цивилизацията ни“ и съответно очакванията към литературата и интерпретациите, които той предполага.

Да предложи интерпретации на възлови за българската литература автори и произведения, като се акцентира върху трудностите, които чуждият читател би изпитал в разбирането им.

Съдържание на учебната дисциплина:

„Литературоцентричността на цивилизацията ни“ (по Кирил Кръстев) и проблемите, които тя поставя при преподаване и интерпретиране на българската литература; контексти на възприемане на литературния текст; национална литература и национална история; специфики на литературния процес в България; синдромът „криворазбрана цивилизация“; литературата като национална памет; литература и социален живот – аспекти на социалния критицизъм; литература и девиациите на национализма; градът и селото в българската литература; човекът за другите; големите и малките истории; жените поетеси в българската литература; български писатели, пишещи в чужбина; специфика на ъндърграунда в българската литература.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текущ контрол и посредством полагане на семестриален изпит. Необходимото условие е изготвяне на курсови работи или мултимедийни презентации по зададени примерни теми. При обща оценка от дейностите, свързани с текущия контрол отличен 5,50 – 6.00 преподавателят може да освободи студента от семестриален изпит. В този случай оценката от текущия контрол става негова оценка за семестриалния изпит и тя е отличен 6,00.

МАЛЦИНСТВЕНИ ОБЩНОСТИ В БЪЛГАРИЯ

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 3 л + 1 су + 6 иаз

Форма на оценяване: текущ контрол + изпит

Статут на дисциплината: задължителна

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология
Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Венцислав Божинов, Катедра по литература и етнология,
Тел. +359 73 588 528; E-mail: ventsislav.bozhinov@swu.bg

Анотация:

Курсът „Малцинствени общности в България“ цели въвеждане в типологията на човешките общности и групи. Въз основа на получените теоретични познания студентите

се запознават с историята и културните особености на основните малцинствени общности в България. Уводната част на дисциплината е посветена на теоретичните въпроси, свързани със социалните общности, социалните групи и методите за тяхното изследване. Основната част от лекциите и семинарните занятия разглежда малцинствените общности в България, държавната политика към тях, както и техните исторически и културни характеристики.

Целите на дисциплината са: да въведе студентите в типологията на социалните общности и групи; да ги запознае с историята, културата и социалните проблеми на основните малцинствени общности в България; да подготви студентите за работа в специализирани курсове като „Етнология на религията“, „Ислям и фолклорни традиции“, „Ромите в България – културен и социален статус“ и др.; да развие у тях умения за професионална работа, насочена към решаването на проблемите на малцинствените общности.

Съдържание на учебната дисциплина:

Съдържанието на курса започва с изясняване на понятието „социални общности“, тяхното разграничаване от социалните групи и въвеждането на социометричния метод. Разглеждат се теориите за малките социални групи. В уводната част се анализират традиционните форми на общности – клан, племе, каста, съсловие и класа, както и процесите на миграция, появата на мигрантски и бежански общности и формирането на диаспори като транснационални мрежи.

След това се въвеждат ключови понятия като „малцинство“ и „мнозинство“, разглеждат се видовете малцинствени общности, както и свързаните с тях представи за идентичност, образ, стереотип и предразсъдък. Специален акцент се поставя върху малцинствената политика на българската държава.

Основната част от курса е посветена на различни малцинствени общности в България. Разглеждат се ромите като трансгранична общност – техният произход, история, групови названия, образователен и социален статус, както и вътрешната йерархична структура и проблемът за предпочитаната идентичност („ние“ срещу „те“). Изследва се турската общност в България – нейната историческа, демографска и културна характеристика, като особен акцент се поставя върху масовите миграции. Представени са българите мюсюлмани със специфичната им културна характеристика и проблемите на „скритите малцинства“ и „колебливата идентичност“.

В рамките на курса се разглеждат също арменците в България, българските евреи (сефаради и ашкенази), влашките и арумънските групи, каракачаните, както и гагаузи, татари и гърци. Тези общности се представят в исторически и културен контекст, като се обсъждат особеностите на тяхната идентичност, традиции и място в съвременното българско общество.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението се провежда под формата на лекционни и семинарни занятия, съчетани със самостоятелна работа на студентите – четене на специализирана литература, подготовка на писмени задания, работа с етнографски материали и участие в дискусии. Извънаудиторната заетост включва консултации, работа с научни изследвания и теренни материали. Оценяването се извършва чрез текущ контрол и писмен изпит, който проверява теоретичните знания и способността на студентите да анализират историческите и културни характеристики на малцинствените общности.

УСВОЯВАНЕ НА БЪЛГАРСКАТА МОРФОЛОГИЧНА СИСТЕМА В ЧУЖДОЕЗИКОВА СРЕДА

ECTS кредити: 4

Седмичен хорариум: 3 л + 0 су + 5 иаз

Форма на оценяване: текущ контрол + изпит

Статут на дисциплината: задължителна

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Красимира Хаджиева, Катедра по български език

Тел. +359 73 588 528; E-mail: kr_hadjieva@swu.bg

Анотация:

Курсът по дисциплината „Усвояване на българската морфологична система в чуждоезикова среда“ представя специфичните особености на българската морфологична система. Поставя се специален акцент върху онези морфологични особености на българския език, усвояването на които би представлявало по-голяма трудност за обучаемите с друг майчин език. Правят се езикови паралели с останалите славянски, с балканските и с някои „западноевропейски“ езици. Учебният курс цели да създаде у студентите умения за анализиране и съпоставяне на разнообразни морфологични явления, да представи необходимия терминологичен апарат и да подпомогне неговото овладяване, да подготви студентите за бъдещата им работа като преподаватели по български език на учещи, които не са носители на езика, чрез подпомагане на развиването на умения за систематизирано представяне на морфологичните особености на българския език и за тяхното онагледяване с помощта на конкретни междуетикови паралели.

Съдържание на учебната дисциплина:

Обща характеристика на българската морфологична система. Части на речта в българския език. Морфологични особености на българското съществително име в съпоставителен аспект – родова диференциация, бройна форма, дефективност по число, звателни форми. Морфологични особености на българското прилагателно име в съпоставителен аспект – формоизменение по род и число, членуване, степенуване. Морфологични особености на българското числително име в съпоставителен аспект. Мъжколична форма на бройните числителни имена. Местоимения – обща характеристика, видове, морфологични категории. Падежни остатъци при някои видове местоимения. Глагол – обща характеристика. Морфологични особености на българския глагол в съпоставителен аспект – видова диференциация, координация на глаголните времена, залог и наклонение на глагола. Нелични глаголни форми. Клитики – словоредни особености.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението се провежда под формата на лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост се състои от консултации с преподавателя, самостоятелна работа в библиотека, подготовка за текущо писмено изпитване, писмено разработване на доклади и презентации по теми, зададени от преподавателя. Оценяването на придобитите нови знания по учебната дисциплина се извършва чрез текущ контрол и полагане на заключителен семестриален изпит.

ЕТНОЛИНГВИСТИКА

ECTS кредити: 4

Седмичен хорариум: 3 л + 0 су + 5 иаз

Форма на оценяване: текущ контрол + изпит **Статут на дисциплината:** задължителна

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Милен Малаков, Катедра по славистика и балканистика

Тел. +359 73 588 528; E-mail: milen_malakov@swu.bg

Анотация:

Обучението по „Етнолингвистика“ се състои от 45 часа семинарни упражнения и 75 часа извънаудиторна заетост на студентите. Курсът разглежда езиковите идеологии и национални стратегии на нормиране и кодифициране на книжовните езици на Балканите. Проследяват се процесите на взаимодействие между етнопсихологични предпоставки, религиозни влияния и модерните национални идеологии в балканските страни през 18-20 век. В сравнителен план се представя формирането на модерните нации и езици в България, Сърбия, Хърватия, Румъния, Албания, Турция, Гърция, както и езиковите конфликти в Югославия, свързани с различни езикови традиции и идеологии. След успешното завършване на курса студентите ще вникнат в особеностите и взаимовръзката между различните модели на нормиране и кодификация на националните книжовни езици на Балканите, както и етноспецифичните особености на езиковите взаимодействия и конфликти. Студентите ще придобият по-широка историческа и културна перспектива върху съвременните дивергентни езикови процеси на Балканите, водещи до прокламиране на политически новоезици: македонски, босненски и черногорски.

Съдържание на учебната дисциплина:

1. Национален характер и езикова идеология. Културен и държавен национализъм и езикова политика.
2. Религиозни, политически и езикови идеологии в Русия през 18 век
3. Новобългарският книжовен език – езикови идеологии и школи.
4. Новогръцки книжовен език - езикови идеологии и школи.
5. Сръбски и хърватски език- езикови идеологии и школи.
6. Илиризъм. Митът за Вук Караджич в сръбската култура и политика.
7. Сърбо-хърватски език.
8. Политическата и езиковата ситуация в Югославия.
9. Стандартизирането на македонски книжовен език.
10. Създаване на нови нации и книжовни езици в Югославия – босненски и черногорски език.
11. Турски книжовен език – езикови идеологии и школи.
12. Албански книжовен език - езикови идеологии и школи.
13. Румънски книжовен език - езикови идеологии и школи.

Технология на обучението и оценяване:

Организация на аудиторната заетост: Освен лекции по посочените теми ще се използват нови интернет публикации на текстове и изследвания, свързани с националните езикови идеологии на балканските страни.

Организация на извънаудиторната заетост: - 1 писмен реферат за влиянията (европейски, руски, южнославянски или глобални) върху стандартизацията на някой от балканските езици; - конспектиране и коментар на 4 статии, посочени в библиографията.

ПСИХОЛИНГВИСТИКА

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 3 л + 0 су + 3 иаз

Форма на оценяване: текущ контрол + изпит

Статут на дисциплината: задължителна

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р София Мицова, Катедра по български език

Тел. +359 73 588 528; E-mail: sofiamitsova@swu.bg

Анотация:

Курсът по психолингвистика представя трансформационното направление в психолингвистиката (Дж. Милър, Н. Чомски) и новите теории, свързани с развитието на когнитивната психология, мрежовото моделиране и социо-психолингвистиката. Представени са психологическите процеси на възприемане на единиците от различните езикови равнища – фонетично, семантично, синтактично, дискурсно. Използвани са както експериментални данни, така и данни от езиковата патология. Критически са анализирани моделите на перцепция и производство на езиковите единици и взаимодействията между различните равнища.

Особено внимание е отделено на усвояването на езика от децата - детската фонетика, морфология, синтаксис, както и на теориите за езиковото развитие. Специално внимание е отделено на проблемите на билингвизма и на дискусията за предимствата и недостатъците на ранния и късен билингвизъм. Разгледани са и моделите и стратегиите на четене.

Съдържание на учебната дисциплина:

- Основна цел на курса е да даде някои от основните категории на психологическия подход към езика и да развие чувствителността към езиковото битие на индивида.
- Критически да анализира и сравни моделите на възприемане и производство на езиковите единици - автономно трансформационните, когнитивните, социално-функционалните и невронно-мрежови модели.
- Да представи най-новите направления, свързани с развитието на езиковата прагматика и дискурсна лингвистика.
- Да изгради умения за диагностика на езиковото развитие на децата.
- Да представи критически проблемите, свързани с билингвизма

Технология на обучението и оценяване:

Студентите трябва да посещават 2/3 от лекциите (30 часа). Студентите трябва да конспектират изследвания по предварително зададена тема и да проведат едно социолингвистично наблюдение. Оценката се формира комплексно по няколко начина:

- посещаемост и активност на студента на лекции и упражнения - 1/3 от оценката;
- финален писмен изпит по конспект - 2/3.

УСВОЯВАНЕ НА БЪЛГАРСКАТА СИНТАКТИЧНА СИСТЕМА В ЧУЖДОЕЗИКОВА СРЕДА

ECTS кредити: 2

Седмичен хорариум: 2 л + 0 су + 2 иаз

Форма на оценяване: текущ контрол + изпит **Статут на дисциплината:** задължителна

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра „Български език”

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Биляна Тодорова, Катедра по български език

Тел. +359 73 588 528; E-mail: bilyanatodorova@swu.bg

Анотация:

Курсът има за цел да запознае студентите със спецификите на българската синтактична система и с помощта на методите на контрастивната лингвистика, на анализа на грешките, на синтактичната типология да разкрие основните принципи на българската синтактична система в съпоставителен план. Както е известно, процесът на усвояването на българския език в чуждоезикова среда се различава значително от естествения процес на усвояване на майчин език в монолингвална езикова среда. Ето защо специално внимание се обръща на специфичните начини на образуване на фрази и изречения в българския език, на словоредните характеристики и на типичния интонационен контур на българското изречение. Внимание се отделя на спецификите на българския език както в славянски и балкански контекст, така и в сравнителен план с английския език като *lingua franca*.

Съдържание на учебната дисциплина:

Синтактична типология. Синтактичното свързване в световните езици. Синтактични особености на българския език. Видове свързване в рамките на словосъчетанието. Просто изречение. Изпускане на части на простото изречение. Словоред на простото изречение. Интонация на изречението. Сложното изречение в българския език. Видове сложни изречения. Разлики между синтаксиса на книжовния език и диалектите. Синтактични особености на българския език в сравнителен план. Мястото на българския език сред другите славянски и балкански езици с оглед на синтактичния им строеж. Ролята на контрастивната лингвистика и сравнителното езикознание в процеса на усвояване на българската синтактична система в чуждоезикова среда. Синтактични особености на българския език в съпоставка с английския език. Влияние на английския език върху синтактичните характеристики на българския език в българска и в чуждоезикова среда. Специфики на усвояването на българската синтактична система в чуждоезикова среда. Синтактични интерференции. Анализ на грешките.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс е комбиниран - традиционният начин за водене на лекции се съчетава с дискутирането на обсъжданата проблематика. Тъй като студентите вече за преминавали успешно през бакалавърските курсове увод в езикознанието, синтаксис на българския език, сравнителна граматика на славянските езици, тяхното участие по време на лекционния курс е от съществено значение. Особено важно е да се подходи към проблемите от различни гледни точки, да се очертаят различни виждания и решения на дискуссионните теоретични и практически проблеми. Оценяването на придобитите знания

по учебната дисциплина се извършва чрез текущ контрол и посредством полагане на семестриален изпит. Текущият контрол съставлява 70% от окончателната оценка и зависи от посещенията на студентите и изпълнението на домашни работи и изпълнението на проект по предварително съгласувана тема. Семестриалният изпит е тест, който включва затворени и отворени въпроси по предоставения въпросник по дисциплината.

ТЕМАТИЧНА ЛЕКСИКА, ЛЕКСИКАЛЕН МИНИМУМ И БЕЗЕКВИВАЛЕНТНА ЛЕКСИКА

ECTS кредити: 2

Седмичен хорариум: 2 л + 0 су + 2 иаз

Форма на оценяване: текущ контрол + изпит

Статут на дисциплината: задължителна

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Лъчезар Перчеклийски, Катедра по български език

Тел. +359 73 588 528; E-mail: llper@swu.bg

Гл. ас. д-р Наделина Ивова, Катедра по български език

Тел. +359 73 588 528; E-mail: nadelina_ivova@swu.bg

Анотация:

В рамките на лекционния курс, с оглед целите на чуждоезиковото обучение, се коментира проблематиката, свързана с усвояването на лексиката, носеща информация за националноспецифичните условия, при които функционира езикът. Разглеждат се подходите при подбор и систематизиране на лексикалния минимум, необходим за усвояване на езика на всяко от езиковите равнища, съгласно Европейската езикова рамка; както и спецификата при подбора и въвеждането на тематична лексика, в зависимост от нивото на владееене на езика.

Съдържание на учебната дисциплина:

Тематична лексика. Същност и подбор с оглед чуждоезиковото обучение. Основни тематични групи, въвеждани в различните нива на обучение. Тематичната лексика, застъпена в програмите на МОН за преподаване на български език на мигранти в училищна възраст и възрастни мигранти. Тематичната лексика, застъпена в програмите на МОН за преподаване на български език на възрастни мигранти. Неутрална лексика, експресивна лексика, начини на представяне на лексикалното значение. Дефиниции на понятието „лексикален минимум“ и история на проблема. Подходи при подбора на лексикалния миним в зависимост от целите на обучението. Активен и пасивен речник. Понятието „безеквивалентна лексика“. Класификации и превод. Безеквивалентната лексика в учебниците по български език за чужденци. Съпоставителен анализ.

Технология на обучението и оценяване:

В лекционния курс се представят основните проблеми, свързани с подбора и представянето на основната тематична и безеквивалентна лексика в езика. Коментират се особеностите при представянето на тематичната лексика, в зависимост от това кой е

майчиният език на студента или ученика. В часовете, предвидени за извънаудиторна заетост, студентите проучват допълнителна литература по предварително зададени теми с цел задълбочаване на знанията по представените от преподавателя проблеми, подготвят презентации и доклади по въпроси, свързани с тематиката на лекционния курс. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текущ контрол и посредством полагане на семестриален изпит.

ФРАЗЕОЛОГИЗМИ И ПАРЕМИИ ПРИ ПРЕПОДАВАНЕТО НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК КАТО ЧУЖД

ECTS кредити: 2

Седмичен хорариум: 2 л + 0 су + 2 иаз

Форма на оценяване: текущ контрол + изпит **Статут на дисциплината:** задължителна

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Гл.ас. д-р Наделина Ивова, Катедра по български език

Тел. +359 73 588 528; E-mail: nadelina_ivova@swu.bg

Анотация:

Курсът се съсредоточава върху теми, представящи особености на преподаването на фразеологизмите и паремии в обучението по български език като чужд. Диисциплината представя не само езиковите особености на тези единици, но и културната информация, която те съдържат. Едновременно с това тя се стреми да очертае основните граници на фразеологията и паремиологията в процеса на преподаване на българския език като чужд, както и да подчертае общите и оразличаващите фразеологизмите и паремии черти, които имат отношение към обучителния процес на чужденците или на българските граждани с различен от българския майчин език.

Съдържание на учебната дисциплина:

Лингводидактични аспекти в преподаването на български фразеологизми и паремии на чужденци. Лингвокултурологията и фразеологизмите и паремии. Фразеологизмите и паремии като стереотипни фрази при преподаването на чужд език. Фразеология и фразеологична единица. Същност на фразеологизмите. Механизми на възникване. Значение на фразеологизмите. Основни класификации. Същностни черти на паремийните форми. Прилики и разлики между поговорки и пословици. Фразеологизмите и паремии в учебната литература по български език като чужд. Подходи при преподаването на българските ФЕ и паремии в обучението по български език като чужд.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението се състои от 30 часа лекционни занятия и 30 часа извънаудиторна заетост. Аудиторните занятия се провеждат традиционно и с някои дигитални ресурси. Извънаудиторната заетост се състои в самостоятелна работа с библиографски единици; консултации с преподавателя, разработване на 1 задание по дадена тема. То се представя в писмен вид.

БЪЛГАРСКАТА ЛИТЕРАТУРА В ЧУЖДОЕЗИЧНА СРЕДА – ПРОБЛЕМИ НА МЕЖДУКУЛТУРНАТА КОМУНИКАЦИЯ

ECTS кредити: 2

Седмичен хорариум: 2 л + 0 су + 2 иаз

Форма на оценяване: текущ контрол + изпит

Статут на дисциплината: задължителна

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Роман Хаджикосев, Катедра по литература и етнология

Тел. +359 73 588 528; E-mail: r.hadjikosev@swu.bg

Анотация:

Учебният курс "Българската литература в чуждоезична среда – проблеми на межкултурната комуникация" представлява комплексен преглед на българската литература и нейното взаимодействие с чуждоезичните контексти. Целта на курса е да разгледа различните аспекти на културната и езикова трансформация на българската литература в контакт с други култури и езици.

Програмата включва анализ на литературни произведения, преведени на чужди езици, както и изучаване на приемствеността на теми, мотиви и стилове в българската литература. Студентите ще придобият разнообразни умения и компетенции, включително аналитично мислене, критично разбиране на литературни текстове, способност за интеркултурна комуникация.

Очаквани резултати:

След успешното завършване на курса студентите следва да могат:

- Да предостави на студентите със знания и разбиране за взаимодействието между българската литература и чуждоезичните културни контексти.
- Да разгледа въпроси, свързани с приемствеността на теми, мотиви и стилове в литературата при сблъсък с различни културни контексти.
- Да насърчи студентите да развият аналитични умения и критично мислене при интерпретацията на текстове в межкултурен контекст.
- Да подпомогне развитието на умения за интеркултурна комуникация и разбирателство, като насочи вниманието към различията и сходствата между различните културни изрази.
- Да предостави студентите с практически инструменти за анализ, интерпретация и създаване на литературни текстове в межкултурния контекст.

Технология на обучението и оценяване:

Изпитът е писмен. Състои се в разработването на курсова работа по разглежданите творби. Всички писмени работи се съхраняват за срока, определен от Правилника за образователните дейности. Те подлежат на контрол от съответните органи.

ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ

МЕЖДУКУЛТУРНИ КОМУНИКАЦИИ

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2 л + 0 су + 4 иаз

Форма на оценяване: текущ контрол + изпит

Статут на дисциплината: избираема

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология

Филологически факултет

Лектори:

Проф. д-р Стилиан Стоянов, Катедра по литература и етнология

Тел. +359 73 588 528; E-mail: stilyan@swu.bg

Анотация:

Да коментира базисни понятия, свързани с функционирането на текста и образа в социокултурното пространство.

Да запознае студентите с проблемите за масите, медиите; с възникването на различни теоретични доктрини, свързани с функционирането на литературния текст, на медиите, на управлението, характерни за XX век.

Да запознае студентите с технологични особености на медиите в различни исторически епохи – книгопечатане, телеграф, радио, кино, телевизия. Застъпена е тезата за неедновременността между техническото откритие и неговата приложимост в медиите. В този смисъл приложимостта се разглежда като функция на социокултурни нагласи, които определят облика на медиите в отделни исторически периоди.

Да демонстрира онова, което в рецептивистиката е известно като *апелативна структура на текста* – как в различните типове медии и чрез различни комуникационни технологии медията изгражда своите стратегии на въздействие;

Да систематизира знания относно историческото развитие и особеностите на различните типове медии в зависимост от развитието на комуникационните технологии;

Да очертае спецификата на межкултурните комуникации в контекста на „глобалното село“.

Съдържание на учебната дисциплина:

Учебната програма е ситуирана в модул, състоящ се от 30 лекционни часа.

Лекционният курс включва теми, в които се коментира връзката между развитието на комуникационните технологии и медиите в контекста на межкултурните комуникации. Предвидени са теми, свързани с, културологията, литературната теория, социологията на масовия вкус, които са необходими за очертаване на контекстите на проблематиката, свързана с технологичните аспекти на межкултурните комуникации.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс предполага разискване на опорни тези, свързани с проблематиката на межкултурните комуникации. Самото нейно естество предполага широко използване на аудио-визуални средства в процеса на обучение. Акцентът се поставя както върху изграждане на теоретична база за разсъждение, така и върху изграждането на умения да се анализира конкретен медиен материал (книги, вестници, снимки, кинопрегледи).

КРИТИЧЕСКИ ДИСКУРСЕН АНАЛИЗ НА ТЕКСТ

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2 л + 0 су + 4 иаз

Форма на оценяване: текущ контрол + изпит

Статут на дисциплината: избираема

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Петър Воденичаров, Катедра по славистика и балканистика

Тел. +359 73 588 528; E-mail: petar@swu.bg

Анотация:

Програмата представя критични семиотични модели на масмедииите, като подробно разглежда теорията и методологията на критическия дискурсен анализ по отношение на качествената и популярна преса. Разглеждат се социално-политическите и културни механизми на производство, разпространение и потребление на медийни текстове; текстове от пресата се разглеждат като форми на символна власт и се анализират критически основните идеологически послания на популярната преса в България. Студентите придобиват умения за критичен анализ на езиковите стратегии за медийна мистификация и манипулация на различни нива: социално-политическа публичност, медийно законодателство и институции, тип преса, тематика, композиция, жанр, източници, стил (граматично, речниково, синтактично, текстово ниво). Специално внимание е отделено на представянето на децата и младежите в популярната преса и на младежката преса.

Съдържание на учебната дисциплина:

Анализ на социалните практики (първи модул). Анализ на семиотичния регистър (втори модул). Критичен текстови анализ (трети модул).

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс е комбиниран - съчетава традиционния начин за водене на лекции с дискусии върху предварително раздадени текстове от популярни вестници и списания, свързани с темата на лекциите. Студентите се запознават предварително с библиографията по разглежданите теми, за да се осъществи пълноценна беседа по основните въпроси. Студентът е завършил обучението си по дисциплината успешно, ако е получил оценка от текущия контрол минимум среден 3,00 и оценка от семестриалния изпит минимум среден 3,00.

БАЛКАНСКА ОНОМАСТИКА

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2 л + 0 су + 4 иаз

Форма на оценяване: текущ контрол + изпит

Статут на дисциплината: избираема

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра по български език
Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Радослав Цонев, Катедра по български език
Тел. +359 73 588 528; E-mail: radoslavltsonev@swu.bg

Анотация:

Курсът разглежда въпроси на балканската ономастика в плана на лингвистичната диахрония и в светлината на етнолингвистичните контакти в Югоизточна Европа. Включени са и някои въпроси на езиковата политика в областта на антропонимията. Учебната дисциплина цели да научи студентите да работят критически с научна литература, да даде обща библиографска осведоменост, да запознае с основните хипотези за произхода на собствените имена, да представи фактологичен лексикален минимум, студентите да усвоят основните теоретични положения и да изградят известни умения в анализ на езиков материал от гл. т. на балканската ономастика.

Съдържание на учебната дисциплина:

Ономастиката като научна дисциплина. Проблеми на общата теория. Специфика на балканската ономастика – основни исторически пластове. Проблеми на преиндоевропейския – медитеранския слой. Хипотези. Пеласгийска хипотеза на Георгиев. Доказателства и критики Метод на Георгиев и неговото значение за световната лингвистика. Обща характеристика на индоевропейската ономастична система – реконструкции. Топонимични суфикси и антропонимични модели. Палеобалканска ономастика. Тракийски топонимичен пласт. Тракийски език – тракийски езиков комплекс. Дако-мизийски компонент в топонимията – хипотези и доказателства. Илирийски компонент: антропонимичен и топонимичен. Наследство. Елино-македонски компонент в топонимията. Сертификация на гръцките заемки в топонимията. Обща характеристика на славянското топонимично наследство. Обща характеристика на славянското антропонимично наследство. Сертификация на славянското топонимично наследство. Ареал на българските топоними. Християнски пласт в топонимията и антропонимията. Езикови политики в ономастиката.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението се осъществява чрез лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите (извънаудиторна заетост) – събиране и обработка на емпиричен материал, разработване на теми, курсови работи, работа с библиография и др. Оценяването се базира на текущ контрол и семестриален изпит. Текущият контрол се формира чрез присъствие и участие в лекционните и семинарните занятия и писмени задачи, като студентът натрупва условни единици, които определят оценката му (съгласно скалата от 2 до 6). Семестриалният изпит представлява решаване на тест с въпроси от областта на балканската ономастика. Окончателната оценка се формира от съчетание на текущ контрол (65%) и семестриален изпит (35%) и се трансформира в ECTS скала (A–E). Всички писмени работи се съхраняват и подлежат на контрол съгласно Правилника за образователните дейности на университета.

**ПЕЧАТНИ И ЕЛЕКТРОННИ РЕСУРСИ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК КАТО ЧУЖД И
ОБЩОЕВРОПЕЙСКАТА ЕЗИКОВА РАМКА**

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2 л + 0 су + 4 иаз

Форма на оценяване: текущ контрол + изпит

Статут на дисциплината: избираема

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Милен Малаков, Катедра по славистика и балканистика

Тел. +359 73 588 528; E-mail: milen_malakov@swu.bg

Анотация:

Дисциплината „Печатни и електронни ресурси по български език като чужд и Общоевропейската езикова рамка“, включена като избираема в Учебния план магистърската програма „Българският език като чужд“, се състои от 30 часа лекции и 60 часа извънаудиторна заетост на студентите. Лекционният курс съдържа теоретична част, като акцентът пада върху две тематични единици:

1. Обща европейска езикова рамка – цели на езиковата политика на Съвета на Европа и на Европейския съюз

2. Печатни и електронни ресурси по български език като чужд

Курсът включва и кратка практическа част, в рамките на която студентите имат възможност сами да оценят езиковите си умения съгласно общата скала на нивата на компетентност, както и да анализират и сравнят различни учебници и помагала за преподаване на български език като втори (чужд) език по предварително зададени критерии.

Съдържание на учебната дисциплина:

Обща европейска референтна рамка за езиците (OEPP); Европейски езиков паспорт; Ключови понятия – многоезичие (plurilingualism); дейностно ориентиран подход (an action-oriented approach); общи компетентности (general competences); комуникативни езикови компетентности (communicative language competences); сфери/области (domains); задачи, стратегии, текстове (tasks, strategies, texts); референтни равнища/нива на владееене на чужд език (common reference levels of language proficiency); учене и преподаване на език (langure learning and langure teaching); оценяване (langure assessment); обща скала на нивата на компетентност (Common Reference Levels: global scale); таблица за самооценка (Common Reference Levels: self-assessment grid). Как българската методика дефинира основната цел на обучението по БЕ (вкл. и като чужд) и кореспондира ли това разбиране с разбирането, заложено в ОЕЕР, какви са основанията за и против използването на терминологичното деление български като чужд – български като втори език, кои са основните целеви групи на обучението по БЕ като чужд/втори език в наши дни, проблемни моменти, свързани с учебните ресурси по български като чужд/втори език с оглед към потребностите на различните целеви групи, изучаващи БЕ като чужд/втори език.

Технология на обучението и оценяване: В лекционния курс преподавателят представя на студентите конвенционалните постановки по различните теми, студентите обсъждат отделни теми под ръководството на преподавателя, като прилагат наученото от самостоятелната си подготовка и упражняват различни видове текстов анализ. Извън предвидените часове за аудиторна заетост студентите трябва да подготвят самостоятелно възложените задачи за оценяване.

СЪВРЕМЕННИ ПОДХОДИ ПРИ ОБУЧЕНИЕТО ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК КАТО ЧУЖД

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2 л + 0 су + 4 иаз

Форма на оценяване: текущ контрол + изпит

Статут на дисциплината: избираема

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика

Филологически факултет

Лектори:

Проф. д-р Маринела Младенова, Катедра по славистика и балканистика

Тел. +359 73 588 528; E-mail: marinela@swu.bg

Анотация:

Лекционният курс се състои от 30 часа лекции и 60 часа извънаудиторна заетост и е предназначен за студентите от магистърската програма *Българският език като чужд*. Акцентът е поставен върху съвременните методи за преподаване на чужди езици и по-конкретно – на преподаване на българския език като чужд. Основно място е отделено на спецификата на електронното дистанционно обучение при преподаването на българския език за чужденци и за български граждани с друг майчин език. Представят се същностните характеристики на дистанционното обучение, основните етапи на учебния процес при него, анализират се структурно-съдържателните особености на учебната единица при традиционното и при дистанционното обучение и се разглеждат електронни дидактически материали за усвояване на езика до ниво А2. В рамките на курса се дефинират общите изисквания при създаване на електронни дидактически материали и се представя система от електронни материали за обучение по български език като чужд. Студентите се запознават с езиковия материал по български език като чужд, предвиден за усвояване от нулево ниво до ниво А2, както и с конкретните стъпки при реализиране на учебния процес при дистанционно обучение.

Съдържание на учебната дисциплина:

Основни принципи при преподаването на българския език като чужд. Комплексно-функционално обучение по лексика и граматика. Ситуативно-тематична обусловеност на обучението. Концентричност в обучението. Основни методи при преподаването на българския език като чужд. Етапи в обучението по български език като чужд. Оценяването в обучението по български език като чужд. Учебната единица в обучението по български език като чужд при традиционното обучение. Учебната единица в обучението по български език като чужд при дистанционното обучение. Специфики на учебното съдържание при дистанционното обучение. Електронни дидактически материали в обучението по български език като чужд. Общи изисквания. Електронни дидактически материали за усвояване на езикови знания. Електронни дидактически материали за формиране на комуникативно-речеви умения. Дидактически технологии за начално овладяване на българския език от ученици с доминиращ майчин ромски и турски език.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс съчетава традиционния начин за водене на лекции с предварително раздадени теми за лекционни занятия, за да бъдат дискутирани част от разглежданите

проблеми. Извънаудиторната заетост на студента включва подготовка върху предварително раздадени текстове по теми от конспекта; рефериране на отделни статии; работа в библиотека; консултации с преподавателя; писмено разработване на задачи и теми (реферати), поставени от преподавателя. Оценяването на знанията по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

СЛАВЯНСКА ЕТИМОЛОГИЯ

ECTS кредити: 2

Седмичен хорариум: 2 л + 0 су + 2 иаз

Форма на оценяване: текущ контрол + изпит

Статут на дисциплината: избираема

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Лъчезар Перчеклийски, Катедра по български език

Тел. +359 73 588 528; E-mail: llper@swu.bg

Анотация:

Етимологията е дял от лингвистиката, който изучава произхода, историята и родствения връзки на думите в отделните езици. Целите на курса са: да запознае студентите с основите на тази наука; да представи на обучаемите базисни знания за лингвистиката на праславянския език и за обособените от него съвременни славянски езици; да се научат студентите да работят с етимологичните речници на славянските езици (в това число и българския), като чрез тях проследяват историята на отделни думи; да се упражняват на практика да правят етимологичен анализ, използвайки сравнително-историческия метод и речниците на славянските езици (в частност българския). В курса се разглеждат основните праславянските процеси на фонетичен развой, които намират отражение във вокалната и консонантната система на първия писмено засвидетелстван славянски език – старобългарския; проследява се произходът и развитието на праславянските именни, местоименни и глаголни основи и тяхното значение; обръща се внимание на развоя и семантиката на различните славянски словообразователни форманти (представки и наставки) и др.

Съдържание на учебната дисциплина: Характеристика на научната дисциплина. Особенности на сравнително-историческия метод. Праславянският език и езиците, които водят началото си от него. Общи тенденции на фонетичен развой в късния праславянски език. Развой на граматичните категории в именната, местоименната и глаголната система на славянските езици. Общославянският лексикален фонд. Старобългарският език – най-старият писмено засвидетелстван славянски език. Етимологични речници на славянските езици – структура и съдържание на речниковите статии. Вътрешната форма на думите. Особенности на синхронното и диахронното словообразуване в славянските езици.

Технология на обучението и оценяване: По време на лекционния курс студентите изучават основните теоретични постулати. Отделят се занятия, в които те, като използват сравнително-историческия метод, се учат да правят етимологичен анализ на отделни славянски (в частност български) думи. Изследват се по-ранните форми на думата,

произходът и измененията на морфемния ѝ състав. Всяка индивидуална работа се оценява, като по този начин се формира оценката от текущия контрол.

РОМСКА КУЛТУРА И ИДЕНТИЧНОСТ

ECTS кредити: 2

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: II

Седмичен хорариум: 2 л + 0 су + 2 изз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Венцислав Божинов, Катедра по литература и етнология

Тел. +359 73 588 528; E-mail: ventsislav.bozhinov@swu.bg

Анотация:

Дисциплината „Ромска култура и идентичност“ има за цел да запознае студентите с основните дебати върху развитието на ромските общности в България, тяхната културна специфика и съвременно състояние. Курсът формира познания за комплексността на ромската култура, балансираща между адаптивност и консерватизъм. В центъра на вниманието са социално-икономическите условия на ромската общност, процесите на изграждане на идентичности, както и предизвикателствата пред тяхното обществено интегриране. Важна цел е деконструкцията на негативните стереотипни образи за ромите чрез представяне на хетерогенния характер на ромските групи и вътрешната социална стратификация.

Съдържание на учебната дисциплина:

Учебната програма включва няколко тематични блока, които имат за цел да запознаят студентите със специфичните проблемни области на ромската култура и с теоретичните парадигми при изследването на тази трансгранична общност на Балканите. В уводната част се разглеждат произходът и миграциите на ромските групи, както и формирането на ромската идентичност. Специално внимание се отделя на езиковите идентичности на българските роми, на йерархичните ромски идентичности и на социалните различия вътре в самата общност.

В курса се анализират традиционни и оспорвани културни практики: номадизмът – реален или въобразен; ранните бракове; институцията на „циганския цар“ и „мешерето“; ролята на ромската музика – митове и реалност. Разглеждат се и процесите на промяна в религиозната идентичност, като особено внимание се отделя на евангелизацията на ромите в България.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението се провежда под формата на лекционни и семинарни занятия, съчетани със самостоятелна работа на студентите – четене на специализирана литература, подготовка на писмени задания и участие в дискусии. Извънаудиторната заетост включва консултации, работа с етнографски материали и изследователски задачи. Оценяването се извършва чрез текущ контрол, основан на участие в занятията, представяне на писмени

разработки и финален писмен изпит, който проверява знанията и аналитичните умения на студентите.

ВЪЗПРИЕМАНЕ И ПРОДУКЦИЯ НА ИНТОНАЦИЯТА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК КАТО ЧУЖД

ECTS кредити: 2

Седмичен хорариум: 2 л + 0 су + 2 иаз

Форма на оценяване: текуща оценка

Статут на дисциплината: избираема

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Гергана Падарева, Катедра по български език,

Тел. +359 73 588 528; E-mail: gerypadareva@swu.bg

Анотация:

Да даде знания на студентите за интонационната система на българския книжовен език с оглед на характерните особености и функции на интонацията в процеса на комуникация като основа за усвояването ѝ в чуждоезикова среда. Предлагат се методи за усвояване и продуциране на интонацията при преподаването на българския език като втори.

Съдържание на учебната дисциплина:

Курсът разглежда интонационната система на българския език като език от интонационен тип, за разлика от тоналните езици. Интонацията се разглежда като неотменим признак на речта с някои универсални особености, но също така и с характерни черти, присъщи на определен език. Изтъкват се особеностите на българската интонация в сравнение с други славянски езици (като родствени) и с балканските езици, както и с английския език като универсален. В процеса на преподаването се дават примери и с други езици, за да се очертаят определени характерни черти и значението им в комуникативния процес.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението включва представяне на теоретичния материал, придружен с примери с оглед на практическото усвояване на теорията и възможността за прилагането на тези знания на практика.

Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текущ контрол, участия в дискусии, разработване на презентация.

ЕЗИКОВАТА ИНТЕРФЕРЕНЦИЯ В РЕЧТА НА БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖДООЕЗИКОВА СРЕДА

ECTS кредити: 2

Седмичен хорариум: 2 л + 0 су + 2 иаз

Форма на оценяване: текуща оценка

Статут на дисциплината: избираема

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра „Български език”
Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Биляна Тодорова, Катедра по български език
Тел. +359 73 588 528; E-mail: bilyanatodorova@swu.bg

Анотация:

Курсът е предназначен за студенти, които вече са преминали голяма част от обучението си в магистърската програма и имат задълбочена теоретична подготовка. В него студентите се запознават със същността на явлениято езикова интерференция и с причините за и проявленията на езиковата интерференция в речта на българи в чуждоезикова среда. Езиковото влияние може да засяга всяко едно езиково равнище и да бъде както неосъзнато, така и напълно преднамерено. Очаква се в края на курса студентите да могат да откриват проявите на езикова интерференция в реални текстове, създадени от българи, живеещи в чужбина.

Съдържание на учебната дисциплина:

Езикова интерференция. Влияние на първия език върху втория език. Диграфия и билингвизъм. Влияние на втория език върху първия език в процеса на изучаване на втория език. Влияние на втория език върху първия в чуждоезикова среда. Езикова интерференция на фонетично езиково равнище. Типични проявления. Езикова интерференция на морфологично езиково равнище. Типични проявления. Езикова интерференция при словообразуването. Езикова интерференция на синтактично равнище. Езикова интерференция на лексикално езиково равнище. Типични проявления. Езиковата интерференция като стилистичен дефект и като стилистичен ефект.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс е комбиниран - традиционният начин за водене на лекции се съчетава с дискутирането на обсъжданата проблематика. При анализирането на езиковата интерференция на всички езикови равнища се работи с примери, ексцерпирани от интернет, от записи, които студентите сами правят на свои познати, живеещи извън България, от интервюта с българи, живеещи зад граница. Работата с реални текстове позволява да се проследят действителните параметри на явлениято и да създаде критично отношение на студентите към ненужната употреба на чужди езикови модели. Обучението завършва с текуща оценка. За да получи оценка, студентът трябва да представи изпълнени поне две самостоятелни задачи, свързани с темите, които се обсъждат по време на лекциите, както и поне един курсов проект по предварително съгласувана с преподавателя тема. Преподавателят оценява също така присъствието и участието на студентите по време на лекционните занятия.